

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ การแก้ไขปัญหาหมลพิษด้านฝุ่นละออง

มาตรการที่ ๑

- การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ (การแก้ไขปัญหาในระยะเร่งด่วนและในช่วงวิกฤต)

มาตรการที่ ๒

- การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง(แหล่งกำเนิด) (การแก้ไขปัญหาในระยะสั้น (๖๒ - ๖๔) และระยะยาว (๖๕-๖๗))

มาตรการที่ ๓

- การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ (การแก้ไขปัญหาในระยะสั้น (๖๒ - ๖๔) และระยะยาว (๖๕-๖๗))

มาตรการที่ ๑

การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ (ช่วงวิกฤต)

แนวทางการดำเนินงาน

□ ช่วงก่อนวิกฤติ - ประชุม ชี้แจง
เตรียมการ

□ ช่วงสถานการณ์วิกฤต

□ ช่วงหลังวิกฤต - ประชุม
ถอดบทเรียน/AAR

หน่วยงานหลัก

กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวง
คมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลไกปฏิบัติการตาม PM_{2.5} เพื่อเป็นแผนเผชิญเหตุ/
มาตรการตอบโต้สถานการณ์ ดังนี้

ระดับที่ ๑ PM_{2.5} ไม่เกิน ๕๐ มคก./ลบ.ม.

หน่วยงานดำเนินการกิจตามสภาวะปกติ

ระดับที่ ๒ PM_{2.5} ระหว่าง ๕๑- ๗๕ มคก./ลบ.ม.

ทุกหน่วยงานดำเนินการมาตรการให้เข้มงวดขึ้น

ระดับที่ ๓ PM_{2.5} ระหว่าง ๗๖ -๑๐๐ มคก./ลบ.ม.

ผู้ว่าราชการกทม./จังหวัดเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์
โดยใช้อำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องควบคุมพื้นที่
ควบคุมแหล่งกำเนิดและกิจกรรมที่ทำให้เกิดมลพิษ

ระดับที่ ๔ PM_{2.5} มากกว่า ๑๐๐ มคก./ลบ.ม.

เสนอให้ประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง (กก.คพ.
กก.วล) เพื่อเสนอมาตรการให้นายกรัฐมนตรี
พิจารณาสั่งการ

มาตรการที่ ๒

การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด)

แนวทาง

การดำเนินงาน

ยานพาหนะ

- บังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ใหม่ Euro5 ภายในปี ๒๕๖๔
- พัฒนาโครงข่ายระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะ
- ปรึบลดอายุรถที่จะเข้ารับการตรวจสภาพรถประจำปี
- พัฒนาระบบการตรวจสภาพรถยนต์และพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลการตรวจสภาพ
- ใช้มาตรการจูงใจ/ส่งเสริมการผลิตและใช้รถยนต์ไฟฟ้า

ระยะสั้น ๖๒-๖๔

ระยะยาว ๖๕-๖๗

- บังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ใหม่ Euro6 ภายในปี ๒๕๖๕
- บังคับใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่มีกำมะถันไม่เกิน ๑๐ ppm ตั้งแต่ ๑ ม.ค. ๖๗
- พัฒนาโครงข่ายระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะ
- ใช้มาตรการจูงใจ/ส่งเสริมการผลิตและใช้รถยนต์ไฟฟ้า
- เปลี่ยนรถโดยสารประจำทางของ ขสมก.ทั้งหมดให้เป็นรถโดยสารไฟฟ้า/NGV/ไฮบริด
- ปรับปรุง/แก้ไขการเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถใช้งาน

การเผาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร

- ไม่ให้มีอ้อยไฟไหม้ ๑๐๐% ภายในปี ๒๕๖๕
- ให้มีการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพทดแทนการเผา
- ส่งเสริมให้ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชหรือไม้ยืนต้นอื่นทดแทนพืชเชิงเดี่ยว/พืชที่มีการเผา
- ห้ามไม่ให้มีการเผาในที่โล่งและเผาขยะโดยเด็ดขาด
- ป้องกันไฟป่าและจัดการไฟป่าอย่างมีประสิทธิภาพ

อุตสาหกรรม

- กำหนดมาตรฐานอากาศเสียในรูป Loading ตามศักยภาพการรองรับมลพิษของพื้นที่
- ให้มีการติดตั้งระบบ CEMs โรงงานจำพวก ๓
- ปรับปรุงมาตรฐานอากาศเสียให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล

การก่อสร้างและผังเมือง

- ควบคุมฝุ่นจากการก่อสร้าง/บังคับใช้กฎหมาย
- เพิ่มพื้นที่สีเขียว/ส่งเสริม CSR
- ผลักดันการก่อสร้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ภาคครัวเรือน

- ใช้พลังงานสะอาดในครัวเรือน
- พัฒนา/ส่งเสริมการใช้เตาไร้ควัน /ถ่านปลอดมลพิษ

หน่วยงานหลัก

กระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข

มาตรการที่ ๓

การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ

แนวทางการดำเนินงาน

- ❖ พัฒนาเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ
- ❖ ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย/มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติ
- ❖ ส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ ประชาสัมพันธ์
- ❖ การแก้ไขปัญหาหมอกพิษข้ามแดน
- ❖ จัดทำบัญชีการระบายมลพิษทางอากาศ
- ❖ พัฒนาระบบฐานข้อมูล/ระบบคาดการณ์

ระยะสั้น ๖๒-๖๔

- จัดทำคู่มือตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ
- เพิ่มประสิทธิภาพ/เทคโนโลยีการตรวจวัด (Light Scattering)
- ขยายเครือข่าย/พื้นที่การติดตามตรวจสอบในพื้นที่เสี่ยงและให้ท้องถิ่นติดตามตรวจสอบในพื้นที่ตนเอง
- ปรับค่ามาตรฐาน PM_{2.5} เฉลี่ยรายปี ตาม WHO IT-3
- ปรับปรุง พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ / ศึกษาความเหมาะสมเรื่องกฎหมายอากาศสะอาด
- พิจารณาการจัดระเบียบการเผาภาคการเกษตร
- ทดสอบความเป็นไปได้ในการติดตั้งอุปกรณ์กรองฝุ่น (DPF) ในรถใช้งาน
- เผยแพร่/ถ่ายทอดองค์ความรู้
- การแก้ไขปัญหาหมอกพิษข้ามแดนภายใต้ ASEAN Haze Free Roadmap
- จัดทำบัญชีการระบายมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิดพื้นที่วิกฤตเป็นระยะ
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบเฝ้าระวังสุขภาพที่เป็นหนึ่งเดียว
- พัฒนาระบบคาดการณ์สถานการณ์มลพิษทางอากาศ

ระยะยาว ๖๕-๖๗

- ขยายเครือข่าย/พื้นที่การติดตามตรวจสอบครอบคลุม ๗๗ จังหวัดและให้ท้องถิ่นติดตามตรวจสอบในพื้นที่ตนเอง
- พิจารณาปรับค่ามาตรฐาน PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ตาม WHO IT-3
- เผยแพร่/ถ่ายทอดองค์ความรู้
- การแก้ไขปัญหาหมอกพิษข้ามแดนภายใต้ ASEAN Haze Agreement
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบเฝ้าระวังสุขภาพที่เป็นหนึ่งเดียว

หน่วยงานหลัก

กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ฯ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการต่างประเทศกระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม